

กระท้อน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Sandoricum koetjape* (Burm.f.) Merr.

วงศ์ : MELIACEAE

ลำต้น :

เป็นไม้ต้น สูงได้ถึง 30 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาล แตกล่อน เป็นสะเก็ดใหญ่หรือเป็นปุ่มปม โคนต้นแก่เป็นพูพอน

ใบ :

เป็นใบประกอบแบบขนนก ออกเรียงเวียน มีใบย่อย 3 ใบ รูปไข่หรือรูปรีค่อนข้างกลม กว้าง 5-11 ซม. ยาว 10-20 ซม. ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนใบเบี้ยวเล็กน้อย ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ สีเขียว ด้านล่างมีขนตามเส้นใบใบอ่อนมีขนสีเหลือง ใบแก่สีแดง ก้านใบย่อย ปลายสุดยาว 2.5-5 ซม. ก้านใบย่อยคู่ล่างยาว 2-8 มม

<http://www.royalparkrajapruek.org/main/>

ดอก :

ดอกสีเหลืองอมเขียว กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็น 5 แฉก กลีบดอกมี 5 กลีบ รูปขอบขนาน เกสรเพศผู้มี 10 อัน ติดกันเป็นหลอด ออกเป็นช่อแบบแยกแขนงตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ช่อดอกยาวถึง 15 ซม. ทอยบานนาน 7-10 วันจึงโรยและเริ่มติดผล

<http://www.royalparkrajapruek.org/main/>

ผล :

กลมแป้น ขนาด 5-8 ซม. หรือมีขนาดใหญ่ได้ถึง 20 เซนติเมตร ผิวเป็นกำมะหยี่สีเหลืองอมส้ม ภายในแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เนื้อแข็งด้านนอก และด้านในเนื้อนุ่มเป็นปุยสีขาวที่หุ้มเมล็ดไว้ เปลือกหนา มียางสีขาวเล็กน้อย ผลสุกสีเหลืองนวล ผิวเริ่มย่น

เมล็ด :

เมล็ดมี 3-5 เมล็ด เนื้อหุ้มเมล็ดเป็นปุยสีขาวมีรสเปรี้ยวหรือหวาน

สรรพคุณ :

- ใช้อาบแก้ไข้ ขับเหงื่อ รักษาโรคผิวหนัง
- ใช้ดื่มช่วยดับพิษร้อนถอนพิษไข้ แก้บิด ช่วยขับลม แก้พิษงู
- เป็นยาแก้ท้องเสีย ยาสมาน ยาแก้ไข้รากสาต แก้บวมและขับพยาธิ

ประโยชน์ :

- ใช้สร้างบ้านหรือทำเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ

ชื่ออื่น :

เตียน ล่อน มะต๋อง มะตีน สะท่อน

ทนทานสภาพแห้งแล้งได้ดี ขึ้นได้ในดินเกือบทุกชนิด ขึ้นตามป่าดิบชื้น และป่าดิบแล้ง บนพื้นที่ราบต่ำ และพบขึ้นห่าง ๆ ตามหุบเขาจนถึงที่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 800 ม.

กระจายพันธุ์ในอินเดียตอนใต้ ศรีลังกา พม่า ภูมิภาคอินโดจีน ภูมิภาคมาเลเซีย และในไทยทั่วทุกภาค พบมากในภาคใต้

อ้างอิง :

- <https://www.royalparkrajapruek.org/Plants/view?id=1259>
- https://www.rspg.or.th/plants_data/plantdat/meliacea/skoetj_2.htm
- <https://health.kapook.com/view150857.html>
- <https://www.sanook.com/health/7405/>